

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pavli Laymann è Societate I: Theologiae Moralis
Compendiv[m] absolutissimum et in quinq[ue] libros
partitum**

Laymann, Paul

Moguntiae

Tractatvs III. De Confirmatione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40716

TRACTATUS III.

De sacramento Confirmationis.

CAP. I.

De natura & institutione huius sacramenti.

Confirmatio est nouæ legis sacramentum, i quo homo baptizatus ex Christi institutione spiritualis gratiæ augmentum & robur accipit per chrismatis vnctionem sub certa verborum forma ab Episcopo datam. Sumitur ex Iohannis 14. 16. Luc. 24. Actor. 1. quibus locis Dominus post ascensum suum in cælos virtutem ac robur Spiritus sancti se missurum promisit in die Pentecostes, quando Apostoli à Spiritu sancto visibili specie descendente confirmati fuerint ad fidem Christi liberè profitendam Actor. 2. Fuit verò modus iste confirmationis extraordinarius & specialis per signa & prodigia diuinitus data. Deinde verò Apostolorum ministerio aliis fidelibus post baptismum acceptam eadem plenitudo gratiæ per manuum impositionem conferri solebat. Actor. 8. Vnde sic arg. Apostoli hanc cæremoniam impositionis manuum super baptizatos nunquam adhibuissent, tanquam certum symbolum accipiendi Spiritus sancti, nisi huius rei promissionem à Christo habuissent: Atqui Apostolos manuum illam impositionem, tanquam certum symbolum accipiendi Spiritus sancti erga baptizatos vsurpasse, constat ex Actis cap. 8. Ergo sequitur habuisse Apostolos à Christo promissionem huius spiritualis doni per talem cæremoniam

niam certò conferendi, adeoque fuisse hoc vnum ex sacramentis nouæ legis.

2 Sacramentum Confirmationis tanquam stabilis Cereinonia semper in Ecclesia vsurpatum fuit, constat ex promissione Christi omnibus fidelibus vniuersim facta Iohannis 14. *Ego rogabo patrem & alium paraclatum dabit vobis, vt maneat vobiscum in aeternum,* quam promissionem in omnes factam esse, testatur S. Petrus ibidem n. 38. 39. Colligitur id etiam ex constante Patrum Traditione Dionysii Areopag. Cyrilli, Tertul. Ambrosii, Theodoret. Hieronymi, August.

NB. Institutum esse hoc sacramentum à Christo ante ascensionem non est dubium, sicuti constat ex iis, quæ dixi hoc libro Tract. 1.c.2. Sed vsus & administratio huius sacramenti non erat ante ascensionem Christi, quia in hoc sacramento ait S. Thom. datur plenitudo Spiritus sancti, quæ non erat danda ante resurrectionem Christi. Tempus quo Christus instituit hoc sacramentum existimatur fuisse post resurrectionem Iohannis 20. Cum Apostolis plenam potestatem ordinis sacerdotalis & potestatis Episcopalis in corpus mysticum Ecclesiæ suæ contulit, Sicut misit me meus Pater, & ego mitto vos.

C A P. II.

De materia huius sacramenti.

1 **M**ateria remota sacramenti Confirmationis est **C**hrisma ex oleo & balsamo confectum, atque ab Episcopo benedictum, quæ omnia ad sacramenti essentiam spectant: De benedictione Chrismatum, quod de essentia sumitur ex Ecclesiæ traditione perpetua, quæ testatur Chrismatum confectum & conse-

consecrationem semper Episcopo reseruatam, & nunquam presbytero concessam fuisse, quod signū est, talem potestatem secundum Christi institutionem ad solos Episcopos pertinere.

Congruentia cur materia Confirmationis & extremæ vnctionis, debeat esse benedicta, est; Nam congruum est, vt corporea & sensibilis materia, atque ad animæ sanctificationem adhibeatur, à vulgari & profano vsu per benedictionem aliquam seceretur. Discrimen autem est, quod quibusdam materiis ipse Christus est vsus, ideoque eas sanctificauit, siue aptas reddidit ad perfectionem sacramenti. Sic Christus in Iordane tactu suo sanctificauit aquas, & Luc. 22. Panem & calicem benedixit; quare ad necessitatem huius sacramenti non spectatur benedictio materiæ, sed sufficit benedictio Christi, si qua vero benedictio Ecclesiastica adhibeatur, ea ad solemnitatem accidentalem pertinet. Vnctionibus autem in confirmatione & vnctione extrema Christus ipse non est vsus, neque eorum materiam benedixisse legitur; Quamobrem tūm Chrisma, tūm oleum infirmorum prius necessariò benedici debent, quam ad vsum sacramenti adhibeantur. Episcopi autem debent benedicere tanquam Præcipui repræsentantes personam Christi.

Probabilis est, quod Papa sacerdoti simplici potestatem Chrsimatis consecrandi dare non possit.

Axioma illud: *Qui potest maius, potest etiam facere minus*, habet tantum locum in subordinatis in quibus id, quod minus est, continetur in maiori, tanquam pars in toto v.c. Qui potest facere testamentū potest etiam facere Codicillum, & qui matrimonium contrahere potest, is etiam sponsalia:

Qqq 4 idlo-

id locum habet in rebus distinctis v. c. consecratione Eucharistiæ, & chrisimatis.

NB. Certa forma consecrationis chrisimatis à Christo non est præscripta, sed solum ut per inuocationem spiritus sancti consecraretur, verbis ab Ecclesia ordinatis.

- 4 Materia proxima huius sacramenti est unctio chrisimatis in fronte, facta manu Episcopi in crucis formam, quæ omnia ad essentiam spectant, colligitur tum ex traditione, tum ex forma, quæ Ecclesia vtitur in sacramenti huius administratione.
- 5 Credibilis est Apostolos semper confirmasse baptizatos per chrisimatis unctioem, & hanc ipsam vocari manuum impositionem.

C A P. III.

De forma huius Sacramenti.

- 1 **F**orma huius sacramenti est: signo te signo crucis, & confirmo te chrisimate salutis in nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti, constat ex traditione Ecclesiæ. Tria enim ait S. Thomas sunt necessaria in hoc sacramento, quæ propter formam signari debent. I. Causa principalis efficiens plenitudinem roboris spiritualis, quæ est sancta Trinitas, quæ exprimi debet, sicut in baptismo ad credendam fidem, ita in confirmatione ad profitendam. II. Finis seu effectus gratiæ, quæ his verbis exprimitur. Confirmo te chrisimate salutis. III. Signum spirituale siue character, qui Christiano militi imprimitur sicut à corporali pugna milites Ducis sui insignibus ornari solent, atque his verbis indicatur, signo te signo crucis.
- 2 Probabile est, valiturum sacramentum, si ita con-

conferatur. Signo te chrismate salutis in nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti, vel ita: Confirmo te in nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti. Nam in prior forma verborum Signo per adiunctam ministri actionem satis determinari videtur ad significandum signaculum crucis. Et in posteriori forma verborum Confirmo, adiuncta actione ministri frontem signantis determinari videtur ad significandam confirmationem, quæ fit per unctionem formatam signo crucis.

Antiqui propter formas sacramentorum infidelibus prodi cauebant, vnde mirum non est, quod apud Patres tùm huius, tùm aliorum sacramentorum formas expresse non legamus.

C A P. I V.

De effectibus huius sacramenti.

Effectus huius sacramenti est augmentum gratiæ sanctificantis insuper actualis gratiæ auxili-
um ac robur tempore opportuno conferendum, ad fidem Christi constanter profitendam.

Conuenit, vt adulti ante confirmationis susceptionem sacramentum sacramentaliter confiteantur. Licet enim nullum præceptum extet, ideoque contritio sufficiat; tamen tutius est confiteri. Nam cum hoc sacramentum gratiæ augmentum conferat, necessarium est, vt suscipiens iam ante in gratia Dei constitutus sit, siue spiritualiter viuat; siquidem augmentum supponit vitam. Vnde consultius est te in gratiam Dei constituere per sacramenti confessionem.

Manus impositio confirmatoria & ordinatoria, resque non possunt: aliæ verò manuum impositiones

nes videlicet consecratoria, curatoria & reconcillatoria repeti possunt.

C A P. V.

De subiecto siue suscipiente huius sacramenti.

- 1 **S**ubiectum capax huius sacramenti est omnis & solus homo baptizatus, colligitur ex Act. 2. & ratio congruentiæ est, quia sicut natura quos generauit ad perfectam adducere conatur; ita etiam Deus & ministerialiter Ecclesia, quos spiritualiter generauit per baptismum ad statum perfectiorem gratiæ adducit per confirmationis sacramentum.
- 2 In plerisque Ecclesiis licet olim, iam tamen infantes ante usum rationis v. c. septennium confirmari non solent, idque ob reuerentiam & vtilitatem maiorem suscipiendi hoc sacramentum, utpote concurrente actuali fide & reliqua dispositione suscipientis.
- 3 Qui perpetuo amentes sunt, & infantes in mortis articulo vtiliter ac rectè confirmari possunt: Ratio est, quia eiusmodi cum fructu spirituali & sine reuerentia sacramentum confirmationis suscipiunt, sicut & baptismum, estque per accidens, quod nunquam spiritualiter militaturi sint.
- 4 Hodie non extat præceptum obligans sub peccato ad suscipiendum confirmationis sacramentum secluso contemptu, eò quod non necessarium ad salutem. Tamen veniale sine causa aliquem ordinare, qui confirmatus non est cum Ecclesiarum consuetudo repugnet.

C A P. VI.

De ministris huius sacramenti.

Minister huius sacramenti solus Episcopus est, ¹
Collig. ex Act. 8. & 19. & traditur in Concilio
Florent. Potest tamen Papa ex plenitudine potesta-
tis suae simplici sacerdoti committere, est enim a-
ctus iurisdictioni non ordini Episcopali com-
petens.

Ad legitimam huius sacramenti ministrationem ²
iuridictio etiam requiritur, ideo Episcopus alios
confirmare non debet, quam qui ipsi spiritualiter
subiecti sunt: Excipe nisi quis habeat dimissionales
ad suscipiendos ordines, tum etiam potest confir-
mari prius, si non sit confirmatus. Nam concessio
vno censetur etiam concessa reliqua, sine quibus
ad illud conuenienter perueniri non potest.

Episcopus mortaliter peccat, si longo tempore ³
confirmationis sacramentum ministrare intermit-
tat: quia magno spirituali fructu priuat subditos su-
os, quorum tamen pascendorum cura ipsi ex officio
incumbit.

C A P. VII.

De Cæremonijs huius sacramenti.

AD Cæremonias pertinet, Primò, Benedictio ¹
Chriftatis. Secūdò A desse debet Patrinus sub
mortalis, alius à patri no baptismi, nisi necessitas aliud
postulet. Tertio, Recitantur orationes cū impositio-
ne manus super caput. Quartò, Frons chrismate vn-
cta, vita, ligatur, quæ circūferri debet, donec vnctio
siccata, quāuis in ea re cuiusq; loci cōsuetudi-
nem

nem

nem seruare oportet: Nam alicubi mos est, vt mox post collatum sacramentum frons abluatur à ministris in fonte baptismatis, si autem per triduum, vt moris in nostra patria circumferatur, à laicis etiam abluì potest, sed vitta debet comburi, & non ad profanum vsum adhiberi. Quintò, Episcopus confirmato leuem alapam infligit, vt significetur, Christianum militem paratum esse oportere, ad iniurias pro Christi nomine perferendas.

TRACTATUS IV.

De venerabili sacramento Eucharistiæ.

C A P. I.

De natura huius Sacramenti.

1 Eucharistia est sacramentum sanguinis & corporis Christi sub speciebus panis & vini ad spiritualem animarum refectionem diuinitus institutum. Constat ex perpetua Ecclesiarum traditione & definitur in Concil. Lateran. Nam sacramentum est sensibile signum rei sacræ ad hominem sanctificandum diuinitus institutum. Huiusmodi autem est S. Eucharistia: siquidem species panis & vini significant corpus & sanguinem Christi, quæ sub ipsos continentur, tanquam spirituale anime nutrimentum iuxta Iohannis 6. *Caro mea verè est cibus, & sanguis meus verè est potus.*

2 Transmutationis seu conuersionis panis & vini in verum corpus Christi & sanguinè eius frequens est mentio apud Patres, Ambros. Cyrill. Chrylost. Greg. NB. Ad totale siue integrum sacramentum pertinet, vt sit signum sensibile non tamen ad quamuis partem constituentem sacramenti, vt patet in contri-